

Maria, důvěřuji Ti

Jak je to s modlitbou?

Jan Chlumský

Jak je to s modlitbou?

Její tajemství spočívá v tom, že se modlím k někomu a neodříkávám jen naučený text. Někteří naříkají, že mají s modlitbou problémy, a může jít o nesprávný pohled na ni.

Modlitba je něčím, s čím neumí „pracovat“ a ptají se, jak se máme modlit? Jako apoštolové Pána Ježíše, který jim dal návod k modlitbě, kterou označujeme jako modlitbu Páně nebo Otčenáš. Pán Ježíš v ní učí obracet se nejprve k Bohu Otci a tím nás učí k němu promlouvat.

Modlitba není něco jako básnička, odříkávání textu někoho jiného, není...

Modlitba je vnitřní pohled k někomu, kdo nás přesahuje a zároveň se na nás dívá s velkou láskou. Jde zde o utváření a utvrzování vztahu s Bohem i s těmi, kteří nás k němu předešli a jsou schopni nám svou přímluvou pomáhat.

O modlitbě bylo řečeno mnoho slov. Někteří svatí, aby zdůraznili její význam, nám říkají, co je modlitba podle toho, jak ji sami prožívali. Ale dokážeme to pochopit a žít podle toho?

Slova jsou často jen slova. Záleží na tom, co je za nimi. Zda je za nimi láska, touha srdce, naléhavost a s nimi i vytrvalost. Těm, kteří naříkali, že se neumí modlit, jeden náš starší pan farář říkával: „*Modlit se naučíš jen modlením*“. Tak jako spoustu jiných základních věcí. Ať se jedná o obyčejnou chůzi, které se malé dítě naučí tím, že se začne pokoušet chodit. Kdyby se nikdy nepostavilo, tak se chodit nenaučí. První krůčky dělá tak, že se přidržuje nábytku nebo něčí ruky a pak se naučí rozběhnout k mamince nebo tátovi do náruče. – To není špatný návod ani pro

modlitbu.

Že je modlitba těžká? Cizí jazyky můžeme považovat také za těžké. A jak se je dobře naučíme? Především tím, že je budeme používat. Proto Ti, co se v nich chtějí zdokonalovat, jezdí na stáže a pobyty tam, kde se těmi jazyky mluví.

Kam však na modlitbu, která je pro život tak důležitá? Můžeme to zkusit před svatostánek, kdy je v kostele naprostý klid „a Ježíši vylít své srdce“, vše, co v něm máme. Nemělo by jít jen o to, co potřebujeme, Pán není automat, který hned vše dává a oproti němu ale nikdy nemá poruchu. On nás dokonale vnímá a nám naslouchá, a my bychom měli dělat totéž. Uvědomit si, kým pro nás je, a začít vnímat jeho srdce, které všechny lidi miluje neskonale láskou, ale zároveň výhradně hledí na mne, protože já jsem za ním přišel a i ON zde chce být konkrétně pro mne. Takže modlitba pro začátečníka ani pro pokročilou osobu moc slov potřebovat nemusí, ale nemusíme s nimi ani šetřit.

Jedna věc je hodně důležitá – „Mít rád“. Jdeme za tím, co máme rádi a po tom toužíme. Potřebujeme okusit modlitbu, ve které je láska, naděje a víra. Láska, která nás uchvátí, naděje, která nás naplní, a víra, která nás posune blíž k Bohu, abychom s ním ve svém životě počítali. To je nástin pro první lekci o modlitbě.

Kde získat další potřebné poznatky?

Možnost je mezi těmi, kterým se modlitba stala vlastní, abychom nejen poznali její význam a podstatu, ale i „něco“, co je za nimi. To všechno „něco“ má společného jmenovatele, kterým je LÁSKA. Ale i pravda a život.

PRAVDA – ta je zde skrytá za tím „Jak je to s modlitbou?“ A mluvíme-li o pravdě, musíme začít u sebe. Vidět se takovými, jací jsme ve skutečnosti před Bohem, ve vztahu k němu a v situaci, v jaké se nacházíme. Potom můžeme začít s budováním vztahu s Bohem, který je modlitbou nejen podle sv. Terezie.

Už samotná touha a snaha o tento vztah je počáteční modlitbou. Modlitbou, která odpovídá např. i našemu věku. Když rodiče nebo někdo jiný učí modlit malé dítě, učí ho především nějaká slova. Dítě podle souvislostí s tím, co vidí, slyší a může prožívat, o nich uvažuje. Naučí se slova a odříkává je – a nyní je důležité proč? Jak vidí, že se modlí ti, co jej toto učili, jak je pro něj modlení důležité a proč. Jeden známý, když byl u babičky jako malé dítě, tak musel se sepnutýma rukama a na kolenou modlit se v poledne Anděl Páně, aby dostal oběd. Doma u rodičů modlení před jídlem neznal. U babičky tedy odříkával slova a dělal úkony jen z nutnosti, aby dostal jídlo, a tyto úkony místo pozitivního vztahu k Bohu budovaly v jeho srdci vzdor vůči němu. A také samozřejmost, že „něco je jen za něco“.

Ve skutečnosti u Boha to tak není, protože Bůh nám dává velmi mnoho bez našich zásluh. Dokonce i svého nejmilejšího Syna, který je s ním jedné podstaty, dává pro naši záchranu.

Když hledáme Boha, vezme, že on je první, kdo nás hledá, kdo chce pro nás to největší dobro. Poznávání Boha je pro modlitbu a pro život velmi důležité. Opak dobra a pomýlené jednání souvisí s neznalostí Boha. Sám Ježíš v evangeliu říká: „*Budou tak jednat, protože nepoznali Otce ani mne (Jan 16,3).*

Poznávání Ježíše se může odrazit z jeho slov: „*Skutky, které konám ve jménu svého Otce, vydávají o mně svědectví (Jan 10,25).* Ty skutky jsou zřetelné a známé z evangelia. Tím největším je jeho dobrovolná krutá smrt na kříži za každého z lidí. O jeho svobodné vůli svědčí také jeho předchozí slova: „*Za ovce dávám svůj život. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek (Jan 10,15; 10,17).* Ježíšova a Otcova LÁSKA jsou jedno.

Zde se dostáváme k modlitbě jakoby z druhé strany, přes uvědomění si Boha Otce a cestu k němu skrze jeho Syna. Z Nejsvětější Trojice, která

je jedním Bohem, pak už zbývá jen Duch svatý, bez kterého nemůžeme nic stejně jako bez spojení s Ježíšem, který o něm řekl, že nás uvede do celé pravdy (srov. Jan 15,5 a 16,13).

A ještě trochu těžší, ale vysvětlující věta: „*Všechno, co má Otec, je moje; proto jsem řekl, že z mého vezme a vám to oznámí*“ (Jan 16,15).

Naučit se modlit může znamenat také toto: „nechat se vtáhnout do Nejsvětější Trojice, tedy do (věčného) přebývání v ní. Spojit se s nebem. To už není odříkávání modliteb, ale spojení se s nebem. - Velkou učitelkou modlitby je také sv. Alžběta /od Nejsvětější Trojice/ Catez (<http://catholica.cz/index.php?id=5601>) Věděla, co si přeje a proč. „Aby její život byl jedinou modlitbou a jediným skutkem lásky.“ Apoštolát viděla ve slovech sjednocení a láska.

Co modlitba představuje.

Nejpřednější modlitbou vedle mše svaté (která ji také obsahuje) je ta, kterou nás naučil Pán Ježíš, jak zde bylo řečeno na začátku.

Druhou nejznámější modlitbou, která má základ v Písmu svatém, je Zdrávas Maria. První delší část této modlitby nacházíme přímo v evangeliu. A důvodem či obsahem této modlitby je obracení se k Marii po způsobu, který zvolil Bůh. Pozdravem.

Při otázce, co modlitba představuje? – zase jsme u skutečnosti, že se modlíme „k někomu“. Nejde tedy o odříkávání slov, ale o jejich říkání někomu.

Ne, že se pomodlím nějakým odříkáváním a opakováním. Ale přesto jsme k opakování těch slov stále vyzýváni z více důvodů. Tak, jako Ti, kteří se milují, mohou a často používají k vyznání stejná slova a projevy, tak podobně i ti, kteří Pannu Marii přijímají jako tu, která je pro nás darem od Boha, která nás nesmírně miluje s vědomím všech událostí na Golgotě pod křížem. Tam poznala, jak moc jejímu Synovi na nás záleží. Jak by nezáleželo na nás také jí, které jsme byli my všichni od něj svěřeni? – Toto si uvědomit slouží také k růstu spojení s ní.

Je těžké se stále soustředit na slova modlitby?

V případě opakované modlitby k Panně Marii je nám nabízeno to, že se nemusíme na slova modlitby vůbec soustředit. Je nám nabízeno několik řad tajemství, tajemství ze života jejího Syna a jejího života s ním až po konečnou oslavu v nebi a trvalý život v Bohu. – Této nabídce se říká modlitba růžence. Zde je oprávněná představa věnce růží jako symbolu a projevu lásky. Modlitba je určena k rozjímání o zmíněných tajemstvích. (*Zde si můžeme připomenout to, co říkal o. biskup Haľko ve 41. homilii GESTA, SLOVA A SYMBOLY*)

Tajemství není totéž, co tajnosti. Nelze je zaměňovat.

Tajemství při modlitbě růžence slouží k zaměření se na jejich obsah a dalo by se říci jako na úkor slov modlitby. Zde si také můžeme ještě připomenout vyjádření Ježíše o mnohoslovné modlitbě, i jakoby jeho

protiřeč toho, kdy zdůrazňoval potřebu vytrvalosti a neodbytnosti při modlitbě, které vedou k dobrému výsledku, protože Bohu na nás záleží.

V modlitbě má místo i něco jiného než vyslovovaná slova. – Mnohé z nás však při modlitbě napadají myšlenky, které s Božím tajemstvím a s tím, co jsme si naplánovali za modlitbu (*jako třeba hluboké prožívání mše svaté*) nemají nic společného. Tak co s tím?

Když se jich nemůžeme zbavit, neboť obsahují něco naléhavého, udělejme z nich „tajemství“ mezi námi a Bohem. Připojme je k modlitbě, vtáhněme je do ní jako skutečnost týkající se mého života. Ano, i s tím lze předstoupit před Boha a svěřit mu problém jako malé dítě své matce nebo svému otci.

V tomto tématu se točíme kolem toho nesmírně podstatného, a tím je důvěra. Důvěra, že Bůh i ti, kteří jsou jeho a které prosíme o pomoc, nám nejen rozumějí, jsou schopni nás nejen plně pochopit, ale i nám pomoci. Na důležitost víry – potažmo důvěry, poukazuje Ježíš slovy: *„Budete-li mít víru jako hořčičné zrnko, můžete říci této hoře: 'Přesuň se odtud tam!', a přesune se; a nic vám nebude nemožné“ (Mt 17,20).* A na jiném místě říká: *„Dosud jste o nic neprosili ve jménu mém. Proste, a dostanete, aby se vaše radost naplnila“ (Jan 16,24).*

Seznamujeme se s důležitostí modlitby jako něčeho, bez čeho nemůžeme být.

V pozadí nám může svitnout obraz dvou zamilovaných, jak jeden říká druhému „bez tebe nemohu být“. Zmiňovaná Alžběta napsala: *„Žijeme s Bohem, jako bychom žili s přítelem. Ožívujeme svou víru, abychom s ním mohli být skrze vše, co nás potkává.“*

Zde si můžeme uvědomit naši potřebu Boha, dosud třeba chápanou jinak. Ale bez Boha by nás čekalo jen peklo. Takže skutečnost obrazu, byť abstraktního a v důsledku dokonce nepravdivého, ale jakoby předobraz skutečnosti, v konečné fázi zní: „Bez Boží lásky nemohu být.“

Vztah mezi Bohem a člověkem je už ve SZ formován obrazem zamilovaných v „Písni písní“. Můžeme ji chápat jako obraz lásky týkající se lásky Boha k lidu či Krista k Církvi jako ke své vyvolené.

V modlitbě je tedy možné propojení mnoha témat.

V modlitbě je život. V modlitbě se můžeme naučit všemu. Jen skrze ni můžeme být schopni na všechno nahlížet správným způsobem a v ní se naučit správně jednat a také k tomuto jednání získat sílu.

Možnost modlitby jako komunikace s Bohem a s těmi, kteří k němu v nebi patří, můžeme vidět jako jeden ze základních a největších darů.

Díky tomuto daru můžeme rozvíjet vztahy důvěrného přátelství a kontemplantovat lásku, která nás přesahuje. Potřebujeme jen mít v pohotovosti citlivé a otevřené srdce.

Svatá Terezie od Ježíše vynikla jako učitelka modlitby, kterou definovala slovy: *"Modlitba je úkon lásky."* O modlitbě říkala: *"Modlitba není záležitostí mnoha slov, ale mnohého milování"*. V pojednání o modlitbě zdůraznila potřebu dobrého svědomí a jako tři předpoklady uvedla vzájemnou lásku, odpoutanost od stvořeného a pravou pokoru, kterou považovala za nejdůležitější.

Vnitřní modlitba byla pro Terezii pramenem duchovního života. Rozvíjení důvěrného vztahu přátelství při častém rozhovoru o samotě s tím, o němž víme, že nás miluje. (viz VIII. kap. Život)

Nelze se modlit slovy a mít srdce odpojené. Ježíš na to téma říká v evangeliu: *„Když se modlíte, nebudte přitom povídaví jako pohané. Ti si totiž myslí, že budou vyslyšeni pro množství slov. Nebudte tedy jako oni. Vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte“* (Mt 6,7-8).

To byl Ježíšův úvod k tomu, jak se máme modlit.

Panna Maria nás v dnešní době nabádá k tomu, abychom se modlili srdcem. Tedy ne jako pohané, ale s láskou a v lásce ke všem, kteří naše modlitby potřebují a ve ztotožnění se s jejím Synem. Tedy jakoby jeho milujícím srdcem a v jeho jménu. V tom směru je modlitba prožívanou empatií a klidně může být i modlitbou mnoha slz, pro které jako v případě svaté Moniky nemůže nedojít k vyslyšení.

Život modlitby je potřebný jako život lásky. A někdo řekl: *„Bez ní nelze žít.“*

Doplňující část k zamyšlení a pro oživení modlitby, navazující na spisek „Jak je to s modlitbou“

Do nebe nejde člověk pro své zásluhy a nemůže ani chtít jít sám.

Cesta do nebe je následováním Ježíšovy lásky.

On všem řekl: „*Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den, co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě*“ (Lk 9,23 a Mk 8,34).

A zdůraznil: „*Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem: jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy*“ (Jan 13,34).

Cesta do nebe je cestou plnou touhy pomáhat druhým, aby se tam dostali také (srov. výroky svatých – fatimských dětí, sv. Terezičky a mnoha dalších světců, zvláště mučedníků – výrok Marie Goretti viz níže) aj.

Jde o nastavení srdce na „vlnu“ lásky, na které Ježíš žil pozemský život v propojení své vůle s vůlí Otcovou v síle Lásky Ducha svatého stále vyvěrající z tohoto propojení.

(viz Nicejsko-cařihradské Krédo, které se modlí při mši svaté:

„Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího,

Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného.

Věřím v jednoho Pána, Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího,

který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze Světla,

pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem:

skrze něho všechno je stvořeno...

Věřím v Ducha svatého, pána a dárce života,

který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků...“).

Toto nás může vést k hlubšímu osobnímu vstupu do modlitby. Můžeme se také blíže podívat na modlitbu „Otče náš“. O tom, že se ji jinak modlíme jako společenství připravující se na svaté přijímání při liturgii oběti a jinak, když se ji modlíme sami, hovořil již při výkladu „Gest, slov a symbolů“ ve mši svaté (ve 45. pokračování) o. biskup Jozef Hal'ko. K tomuto výkladu již nepatřilo to, jak bychom se „Otče náš“ mohli s největším užitkem modlit sami. Další text je zde uváděn jen jako návrh k úvaze, jak bychom mohli být v srdci k Boží lásce nastaveni při úsilí o empatii se samotným Ježíšem. K prožívání jednotlivých slov:

„Otče náš“ – oslovuji v důvěrném vztahu „abba“ a s vědomím sounáležitosti se všemi ostatními k nimž patřím a mám si toto uvědomovat.

„Jenž jsi na nebesích“ – tedy v místě Božího království, o kterém Ježíš řekl, že už je mezi námi.

„Posvěť se jméno Tvé“ – Což nezáleží na tom, kde a jak prosím? Je tedy všeobecně známo, že člověk, který chce něco změnit, má začínat u sebe. Přijetím této pravdy je normální otevřít v této modlitbě své srdce s touhou, aby v něm bylo posvěceno jméno Boží – neboť skrze Syna člověka Bůh řekl: *„Beze mne nemůžete dělat nic“* (Jan 15,5).

„Přijď království Tvé“ – Již jsme četli, že toto království je mezi námi a snad pochopili, že spočívá v moci Boží lásky. Proto potřebujeme mít toto království ve svém srdci a své srdce mu vědomě otevírat s prosbou o tento příchod do něho. Jen příchod Božího království do našeho nitra, do našeho cítění, do našich myšlenek i skutků nás může naplnit a měnit to, co je potřebné změnit.

„Bud' vůle Tvá“ – Prosíme o to, co je zde naznačeno u předchozí prosby, o „vítězství Lásky“, abychom v podřízenosti Bohu na tomto „Božím království“ měli podíl. Bůh nám dal jako dar, který nemůže změnit, svobodnou vůli. Na její usměrnění však můžeme mít správným způsobem vliv počínaje modlitbou a výchovou. A tak se podřídít Boží vůli, o které věříme, že je pro nás tím nejlepším.

„Jako v nebi, tak i na zemi“ – Nebem je trvalý život v lásce Nejsvětější Trojice, jaký nikomu ani na mysl nepřišel, a který Bůh připravil těm, kdo ho milují' (srov. 1 Kor 2,9).

Také v pozemském životě je zapotřebí prosit o to, abychom se dokázali snažit mít podíl na uskutečňování Boží vůle v tomto životě. A zase můžeme mít na vědomí slova: *„Beze mne nemůžete dělat nic“* (Jan 15,5).

Ve výkladech modlitby „Otče náš“ se obvykle uvádí, že první tři prosby se týkají Boha a další čtyři prosby člověka. Zde je však naznačen význam pro člověka. To, co Bůh má právo v našich modlitbách přednostně požadovat, to obsahuje dobro pro nás samotné. Ano, to dobro vedlo Pána Ježíše až na kříž a velikost toho dobra je nezměrná.

„Chléb náš vezdejší dej nám dnes“ – Někde je nejednotný výklad, jaký chléb je myšlen. Má se za to, že představuje vše potřebné k našemu životu. Jinde zúžení na pokrm nebo s důrazem na eucharistický chléb. Je však ještě jeden chléb, který byl pokrmem Ježíšovým jako plnění Otcovy vůle. Ježíš řekl: *„Mým pokrmem je plnit vůli toho, který mě poslal...“* (Jan 4,34).

Ano, můžeme všemi dobrými způsoby se starat a prosit o naše základní potřeby, ale naše úsilí ve spojení se slovy evangelia o ptáčích a polních liliích usměrňuje naše starosti, abychom jim nedávali přednost před Bohem. Říká: *„Podívejte se na ptáky: Nesejí ani nežnou ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Copak nejste o mnoho cennější než“*

oni? Kdo z vás si může svou starostlivostí prodloužit život o jedinou chvíli? A proč si děláte starosti o svoje oblečení? Pozorujte polní lilie, jak rostou: nelopotí se, nepředou – a říkám vám: Ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oblečen jako jedna z nich! Jestliže tedy Bůh tak obléká polní travu, která dnes je, a zítra se hodí do pece, čím spíše vás, malověrní!" (Mt 6,26 až 6,30).

Jasně tak vyznívá, že zde jde o něco důležitějšího, a proto si můžeme dovolit prosit i o to, aby tak jako Ježíši bylo i nám tím hlavním pokrmem plnění Boží vůle. Cožpak nezáleží na tom, o co ve skutečnosti prosíme? – A máme o to prosit v Ježíšově jménu a potom to dostaneme, a ještě bude nám přidáno. Vždyť v evangeliu je nám řečeno: „*Hledejte spíš jeho království, a to ostatní vám bude přidáno*" (Lk 12,31).

„Odpusť nám naše viny“ – Kdo je bez hříchu, že nepotřebuje takto prosit? „*Jak je to v Písmu: 'Nikdo není spravedlivý, ani jeden.'*" (Řím 3,10).

K odpuštění následuje podmínka, na kterou nemáme zapomínat:

„Jako i my odpouštíme našim viníkům“ – Snad nejjasnější z celé této modlitby a zároveň tak moc přehlížené důležitosti. My to máme mít za samozřejmost podobně jako mnozí mučedníci, kteří svůj pozemský život končili slovy odpuštění svým mučitelům a vrahům podobně jako Marie Goretti (pam. 6. 7.). Ona v nemocnici před smrtí řekla svému zpovědníkovi o svém vrahovi: „*Chci, aby byl se mnou v ráji*" – tak vypadá úplné odpuštění, které tvoří „vstupenku do nebe“.

Konečným našim cílem je po posledním soudu buď nebe nebo peklo. Proto je v modlitbě důležitá prosba za to, abychom nepodlehli pokušením.

„Neued' nás v pokušení“ – Někde, na základě dovolení papeže Františka, je už tato prosba vyslovována výstižněji: „**nedopusť, ať podlehneme pokušení**“, protože o to v používaném znění prosby skutečně jde.

Chceme být chráněni před pokušením, které by nás strhlo do záhuby. Pán Ježíš byl rovněž na poušti pokoušen a ukázal nám, jak máme proti pokušením postupovat. Mnozí světcí viděli v pokušeních tak vážné nebezpečí, že proti němu konali heroické činy. Např.: si působili určitou bolest, sv. František se proti smyslnému pokušení vrhl dokonce do trní. Nešlo o nic jiného než určité chápání nebezpečí, o němž Ježíš obrazně řekl, že je lépe přijít i o oko nebo o ruku, než s oběma očima i rukama skončit v pekle (srov Mt 18,8 a Mk 9,43). To je natolik vážné upozornění, pro které tato prosba má v nejvýznamnější modlitbě své místo.

„Zbav nás od zlého“. – Nejen od toho, co považujeme za zlé a z čeho lze po Božím vzoru vyzískat větší dobro, ale především od toho, co může vést k naší záhubě. Víme, že Pán Ježíš i apoštolové uzdravovali nemocné a chromé. Za zdraví druhých a celé společnosti je potřebné se modlit. I jednotlivci, např. v Lurdech, dochází uzdravení – a to slouží k posílení víry, k oslavení Boha. Podobné zázraky jsou vyžadovány i na přímluvu těch, kteří mají být prohlášeni za svaté. Zlo se mění v dobro k oslavení

Boha. Ale v Lurdech mnozí nacházejí duchovní uzdravení místo tělesného a svůj kříž pak nesou s radostí a nejde o nic menšího.

Nadále je na místě prosit o zbavení každého zla. A potvrdit svá slova ve vyjádření **Amen**.

Vraťme se také znovu k úvahám o modlitbě růžence. Mnoho řidičů je vozí zavěšené v autě i když je patřičně nepoužívají, přesto mohou být pro ně dobrou a užitečnou připomínkou, že ve znamení kříže a modlitbách je jim nabízena Boží pomoc. Nejedná se o talismany, i když není vyloučeno, že někteří na ně tak hledí.

V každém desátku za modlitbou „Otče náš“ následuje 10x andělské pozdravení doplněné slovy sv. Alžběty a prosba o Mariinu přímluvu za nás. Někdo říká, že jde o nudnou modlitbu. To proto, že zapomíná nebo dokonce ani neví, že modlitba je projevem vztahu lásky. Při modlitbě, podle Mariána Husára, citujícího Wilfrida Stinissena na téma smyslu opakování zde stejné věty, není nejpodstatnější angažovanost rozumu, ale srdce. Opakující se Zdrávasy přirovnává k mořským vlnám uprostřed našeho vnitřního světa. Působí uklidnění od obav, starostí, očišťují svět naší fantazie, vytvářejí prostor klidu, abych se v blízkosti Panny Marie nechal ponořit do Boží lásky, říká Marián Husár.

Mnozí si můžeme chybně pomyslet: „Na tak dobrou modlitbu nemám.“ Už v prvním díle jsem uvedl, proč může být modlitba považována za těžkou a jak je možné úspěšně postupovat – „vylitím svého srdce Ježíši“ někde v tichu kostela. Rovněž jak přirozeně postupovat a prohlubovat přátelství s tím, kdo mne miluje. Úvaha patřila soukromé modlitbě, ale život s růžencem se příliš neliší. Můžeme v něm najít uklidnění v Boží přítomnosti a zjistit, že i my jsme povoláni k zapojení se do díla spásy, protože žít s Ježíšem a pro Ježíše to ani jinak nejde. Potom s růžencem prožíváme jeho tajemství jakoby aktualizovaná i v našem životě, v němž ale zároveň dochází k posílení lásky, a v síle této modlitby je společné nesení všech radostí i bolestí s Pannou Marií, sv. Josefem a Ježíšem. Být společně s ním znamená i šťastné společenství na věky. Během růžence si připomínáme Mariiny postoje a učíme se od ní důvěře a odevzdanosti Bohu. Růženec nás zároveň učí řešit problémy ve světle Božího slova.

Ale co když se naše úsilí o osvojení si modlitby zdá marné? – Pak může být chyba v úsilí. To totiž v modlitbě často není přirozené. Spíše je přirozená myšlenka na odevzdanost.

Z více míst jsem slyšel o přirovnání k dobrému tanečníkovi, který se pozná podle toho, že se nesnaží o přílišné soustředění na kroky, ale nechá se unášet partnerem, který je v tomto případě Bůh. Jemu má patřit naše odevzdanost, aby mohl vést naše životní kroky, aby nás mohl z naší ubohosti proměňovat svou láskou do podoby v jaké nás touží mít.

Téměř na závěr si můžeme připomenout, že jsme byli stvořeni k obrazu Božímu:

„Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil jej jako muže a ženu“ (Gn 1,27 a srov. Gn 9,6). K našemu prvnímu, oficiálnímu přijetí do společenství Nejsvětější Trojice došlo při sv. křtu. A nelze se zříci povinností z toho vyplývajících (i když za totality se vyskytli i žadatelé o „odkřtění“). Modlitba má také sílu chránit nás od nerozumného zneužívání svobodné vůle k naší škodě.

K modlitbě patří láska, protože ona je její nosnou částí. To ale neznamená, že když ji zrovna nepocítujeme, tak modlitba nemá význam. Právě naopak a můžeme si připomenout, že mnozí světcí prožívali chvíle „temna“ a pocity bezmocnosti. Ve skutečnosti vynikli osvědčením se ve víře, lásce a naději. V upnutí se k modlitbě, i když při ní nic neprožívali, překonali i těžké chvíle.

Marián Husár v televizním pořadu „A teraz čo?“ připomenul, že růženec byl nejoblíbenější modlitbu papeže Jana Pavla II. a ten říkal: „Růženec nás provázel ve chvílích radosti i ve chvílích zkoušek. Jemu jsem svěřil mnoho starostí, v něm jsem vždy našel posilu. Je to nádherná modlitba ve své jednoduchosti a hloubce. S růžencem v ruce často nacházíme odpovědi na vyřešení těžkostí a složitých životních událostí.“

A pokračoval: „Růženec se modlíme asi nejčastěji jako prosbu za druhé, za blízké, kteří se ocitli v nesnázích. Někdy myslíme na tragédie, které sužují svět, hlad, války, nemoci, pronásledování. Modlitba růžence je příležitostí, jak v našich prosbách déle setrvat, jak je prodloužit. Slovy Zdrávasů a Otčenášů neustále odevzdáváme do Božích rukou ty, za které se modlíme.“

Marián Husár také zdůraznil, že nikdo nemusí být nejprve dokonalý, aby mohl předstoupit s modlitbou před Boha. Každý může k němu přijít vždy takový, jaký zrovna je. A když se cítíme neschopní modlitby, růženec nám dává šanci, abychom se přesto modlili.

Panna Maria si nejen přeje, ale ve svých zjeveních přímo prosí, abychom svůj život stavěli na modlitbě, na modlitbě otevřeného srdce, díky které naše duše budou co nejčastěji v Boží blízkosti. To je naše největší šance.

Mezi jednotlivými desátkami růžence se modlíme chvalozpěv Sláva Otci a tzv. fatimský dodatek či prosbu:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

1. Tajemství radostného růžence jsou:

1. Ježíš, kterého jsi z Ducha svatého počala
2. Ježíš, s kterým jsi Alžbětu navštívila
3. Ježíš, kterého jsi v Betlémě porodila
4. Ježíš, kterého jsi v chrámě obětovala
5. Ježíš, kterého jsi v chrámě našla

2. Bolestný růženec

1. Ježíš, který se pro nás krví potil
2. Ježíš, který byl pro nás bičován
3. Ježíš, který byl pro nás trním korunován
4. Ježíš, který pro nás nesl těžký kříž
5. Ježíš, který byl pro nás ukřižován

3. Slavný růženec

1. Ježíš, který z mrtvých vstal
2. Ježíš, který na nebe vstoupil
3. Ježíš, který Ducha svatého seslal
4. Ježíš, který tě, Panno, do nebe vzal
5. Ježíš, který tě v nebi korunoval

4. Růženec světla

1. Ježíš, který byl pokřtěn v Jordánu
2. Ježíš, který zjevil v Káně svou božskou moc
3. Ježíš, který hlásal Boží království a vyzýval k pokání
4. Ježíš, který na hoře proměnění zjevil svou slávu
5. Ježíš, který ustanovil Eucharistii

Modlitba růžence obvykle končí modlitbou Zdrávas Královno, po které následuje:

*Oroduj za nás, Královno posvátného růžence,
aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.*

Modleme se: Bože, tvůj jednorozený Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.